

עת"א 16711/04/19 - סרוליק טייב נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עת"א 16711-04-19 טייב(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כב' השופט יוסף בן-חמו
העותר	סרוליק טייב
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

בפני עתירת עצור בעניינים שונים נגד המשיבה.

העותר, עצור עד תום ההליכים, לאחר שהוגש נגדו כתב אישום בבית המשפט המחוזי בחיפה, המייחס לו אישומים רבים בעבירות של מרמה, הלבנת הון ועוד. מאז מעצרו הוחזק בכלא קישון. לאחרונה, הועבר לכלא גלבע. לטענתו, מאז העברתו מכלא קישון הורעו תנאי מעצרו באופן משמעותי:

· למרות שידוע למשיבה שהעותר אמור לשהות בתא ללא עישון, מוחזק העותר בתא בו אסירים אחרים השהים עמו, מעשנים. מצב זה גורם לו לסבל קשה, בשונה מהמצב במאסריו הקודמים ובעת שהותו במהלך מעצרו האחרון בכלא קישון, בתא ללא מעשנים.

בתגובה לפניותיו/תלונותיו של העצור, הודיעה המשיבה כי העותר שוהה בתא ללא מעשנים (תא מס' 6), אולם העותר מסר שמות של אסירים המעשנים בתא. המצב היה בלתי נסבל מבחינתו שהוא העדיף להישאר בבית הכנסת שנמצא בבית הסוהר ולא לחזור לתאו, ועל כך, הוא נשפט משמעתית.

· **חומרי חקירה** : בעוד שכאשר הוחזק בכלא קישון היתה לעותר גישה לא מוגבלת למחשב כל אימת שרצה וגישה לחומרי החקירה, כולל החזקת דיסקים של חומרי החקירה, ללא הגבלה, מאז הועבר לכלא "גלבע" הותר לו להחזיק עד 10 דיסקים, ולהחליפם מעת לעת. לטענתו, קיימת קביעה שיפוטית של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' הנשיא שפירא) לאפשר לו ללמוד את החומר, אך ההוראה לא מיושמת. העותר אמנם הסכים שלא כל החומר הכתוב יעמוד לרשותו, משום שכל החומר סרוק, אך הוא מבקש לאפשר לו להחזיק את כל הדיסקים של חומר החקירה.

היגיינה אישית : העותר ביקש להיות בתא סטרילי, ככל הניתן, ללא חרקים ("בגבים") ומקלחת ולספק לו ציוד היגיינה לאור הבעיות מהן הוא סובל, עקיצות, טחורים וכיוב'. לטענתו, הוא מודע לכך שהמשיבה עושה כל שביכולתה בנושא זה, אך ניתן לבוא לקראת העותר במיוחד באספקת ומתן היתר להחזקת ציוד היגייני, מגבונים בכמות גדולה יותר מזו המתאפשרת לו.

פגיעה ברגשי דת : העותר מוחזק בתא בו שוהים אסירים בני דתות שונות, תנאים המהווים פגיעה ברגשותיו הדתיים. העותר הינו דתי אדוק, מקבל אספקה של מזון בהכשר בד"צ. העותר מציין כי ברור לו שהוא אינו יכול לדרוש להיות מוחזק בתא בו שוהים אסירים יהודים בלבד ואין לו דרישה שכזו, אך הוא סבור כי המשיבה יכולה לגלות הבנה לרגישותו של העותר ולמצוא פתרונות יצירתיים. בהיותו אדם דתי הוא מתפלל 3 פעמים ביום. להערכתו הדבר יוצר אי נוחות לאסירים שאינם יהודים, שגם הם דתיים אדוקים, שמתפללים 5 תפילות ביום, מדליקים טלויזיה בשבת ועוד.

השהות במהלך הנסיעות לבית המשפט וחזרה : העותר מפנה לעתירה בעת"א 33538-04-19, שם אמנם נדחתה עתירתו להחזירו לכלא קישון, אך בית המשפט התייחס למרווחים שבין דיון לדיון. לעותר נקבעו בתקופה הקרובה מס' ימי דיונים רצופים, כך למשל נקבעו דיונים רצופים לימים 26,27,28/5/19. השהות במעברים בעייתית. לכן מבקש העותר בכל זאת להחזירו לכלא קישון (הדיונים מתנהלים בבית המשפט המחוזי בחיפה) ובמהלך הפגרה להחזירו לגלובע. כמו כן, מבקש העותר שתינתן הוראה למשיבה להסיעו לדיונים ולהחזירו בתום הדיון באותו יום, בהסעות המכונות "ספיישל", על מנת שלא יצטרך לשהות במעברים. השהייה במעברים מקשה עליו את לימוד החומר ולהתכונן לדיון הבא.

תגובת המשיבה

המשיבה מבקשת לדחות את העתירה על כל חלקיה. העותר מנסה שוב ושוב לתקוף החלטות שיפוטיות שניתנו בנושאים בהם הוא שב ועותר. אין לתת יד להתנהלות זו.

תא ללא עישון : עם קליטתו של העותר בכלא גלובע וריאיון שנעשה עמו, שובץ העותר לתא מס' 6 שהוא תא בו שוהים אסירים המוגדרים כ"לא מעשנים" לפי הנתונים הידועים למשיבה לגבי כל אסיר ואסיר. כעולה מהתייחסות מנהל כלא גלובע, נאמר לעותר כי ככל שישנה הפרה של הכללים, הוא רשאי לפנות למנהל האגף והנושא יטופל, אלא שהעותר בחר, בניגוד לטענותיו בדיון, שלא למסור שמות של אסירים המפרים את הכללים, אלא טען טענות כלליות בלבד. כל האסירים המשובצים בתא 6 ובתאים המוגדרים כתאים ללא עישון, מסרו במעמד ריאיון הקליטה איתם כי הם אינם מעשנים. גורמי הכלא פועלים מדי יום על מנת לוודא שהאסירים יפעלו על פי הכללים וההוראות המחייבים, וככל שנמצא כי אסיר הפר את כללי בית הסוהר, פועלים נגדו משמעתית.

חומרי חקירה : העותר שב ומעלה טענות שכבר העלה, טענות שנדונו והוכרעו. העותר טען בעניין חומרי החקירה בפני המותב שבפניו מתקיים הדיון בתיק הפלילי, ניתנה החלטה ביום 19/5/19 המתייחסת לכמות הדיסקים שיוכל העותר להחזיק ברשותו בתא המעצר. כמו כן, ניתנה בעניין זה החלטה בעת"א 5975-12-18 ובעתירה נוספת

33766-03-19.

היגיינה אישית : המשיבה פועלת בנושא היגיינה. במהלך חודש אפריל בוצע חיטוי והדברה בכלא גלבע בתאי האסירים. האסירים מקבלים באופן קבוע חומרי ניקוי והיגיינה. לענין המגבונים, טענה זו הועלתה רק בדיון. העותר מוזמן לפנות בבקשה מתאימה לצוות האגף או למרפאה וינתן מענה הולם לכל בקשה/טענה.

פגיעה ברגשות דת : אין לעותר זכות מוקנית לבחור את מקום כליאתו ולהחליט איזה סוג אסירים ישהו איתו בתא. גם בעת שהותו בכלא קישון שהה העותר בתא בו אוכלוסיית האסירים הינה מעורבת. טענתו של העותר איננה מתיישבת עם בקשותיו החוזרות ונשנות להחזרתו לכלא קישון. האסירים והעצורים משובצים בהתחשב בשיקולים שונים ובאילוצים של בתי הסוהר השונים. בכל מקרה, העותר לא פנה בעניין זה בבקשה מנהלית והוא מוזמן לעשות כן.

השגות במעברים : האסירים נוסעים בהסעות מאורגנות של שב"ס לבתי המשפט. הנסיעות "ספיישל" מיועדות לאסירים בעלי מאפיינים ייחודיים כגון אסירי הפרדה, התראה וכדומה שלגביהם קיימות הנחיות ביטחון מיוחדות והפרדתן מיתר האסירים. אין לעותר מאפיינים מיוחדים המחייבים הסעתו בנפרד, ב"ספיישל".

דין

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, נחה דעתי שדין העתירה להידחות בעיקרה.

במסגרת עת"א 5975-12-18 דן בית המשפט (כב' הנשיא שפירא) בעתירה שהגיש העותר באמצעות משרד עו"ד קידר, שם ביקש לאפשר לעותר תנאים הולמים לעיון בחומר החקירה. הבקשה היתה שבית המשפט יתן צו **ללא צורך בדיון**, המורה לשב"ס לפעול כמבוקש בעתירה. ב"כ העותר ציינו שהעותר מייצג את עצמו בפועל, המינוי של הסניגוריה הוא "פורמלי לחלוטין" ולא מהווה ייצוג בפועל. לעותר אין כל קשר עם סנגורו, אלא רק בנושא העברת החומר. בית המשפט קבע שמדובר ב"בקשה תמוהה".

בהחלטה ציין בית המשפט כי שב"ס אינו חולק כי יש לאפשר לאסיר להתכונן למשפטו. מהנתונים שהוצגו עולה כי ננקטו פעולות לאפשר לאסיר עיון בחומר הראיות, לרבות הכנסת הדיסקים למתקן הכליאה בו שהה בקישון. בית המשפט דחה את העתירה בציינו שהעותר לא פירט את כל העובדות בפני בית המשפט כמתחייב (עמ' 3, שורה 34 ואילך) ונמנע מלפרט בעתירה עובדות חשובות לפיהן, המשיב נקט פעולות רבות כדי לאפשר לעותר צפייה בחומר הראיות. העותר טען שם כי בתיק העיקרי הוא איננו מיוצג, זאת בניגוד לעובדת היותו מיוצג. באי כוחו מטעם הסניגוריה הציבורית אף הגישו בקשה בשמו, לפי סעיף 74 לקבלת חומרי חקירה נוספים והשלמת העברת חומרי החקירה. בכל הנ"ל ראה בית המשפט "חוסר ניקיון כפיים מצד העותר" ומתח ביקורת על התנהלותו (עמ' 4, שורה 6 ואילך). בית המשפט דחה את העתירה על הסף, בציינו שהמשיב אפשר לעותר עיון בחומר החקירה ואף ביצע פעולות, חלקן חורגות מהמקובל ליצירת תנאים לצפייה מיטבית בחומר החקירה, בכפוף למגבלות והאילוצים של כלא קישון. הפעולות אותן נקט המשיב פורטו בהודעתה של המשיבה שם כי הותר לעותר באופן חריג ולפנים משורת הדין, להכניס את דיסקי המדיה המהווים חומר

חקירה לבית המעצר, אלה יוחזקו במשרד מנהל האגף והעותר יוכל להחזיק אצלו 10 דיסקים, אותם יוכל להחליף מפעם לפעם על פי בקשתו, וכך היה בפועל כאשר שהה בכלא קישון.

העותר לא הסתפק בהגשת העתירה הנ"ל ופנה בעניין זה גם במסגרת התיק הפלילי 50113-06-18, שם קבע כב' השופט פיש, לאחר עיון בתגובת המשיבה, כי לא יתערב בהחלטת מותב אחר.

בעתירה נוספת עתר למנוע את העברתו לכלא גלבע ולהחזירו לכלא קישון - עת"א 33766-03-09, דחה בית המשפט את עתירתו תוך שהוא קובע כי לא מצא לנכון להתערב בשיקולי המשיב ששקל את מצוקת מקומות הכליאה וויסות, נושאים המצויים בליבת שיקול דעתו וכי שיקולים אלה גוברים על השיקולים בדבר מרחק הנסיעה של העותר לבית המשפט או ביקורי משפחתו. במסגרת העתירה, שם טען העותר נגד תנאי כליאתו בכלא גלבע, בית המשפט דחה את העתירה בקבעו שהעותר לא הביא כל נתונים מעבר לאמירות כלליות שנטענו במהלך הדיון ולא פורטו בכתב העתירה וכי על העותר למצות בנושאים אלה את ההליך המנהלי ורק אחרי כן פתוחה בפניו הדרך להגשת עתירה. בית המשפט התייחס גם לסוגיית התנאים שנקבעו כדי לאפשר לעותר להתכונן למשפטו ושקיבלו תוקף של החלטות בית המשפט.

המשיבה הכחישה את טענות העותר לפיהן בכלא קישון הועמד לרשותו מחשב ללא הגבלת זמן, כל אימת שחפץ בכך. ב"כ המשיבה ציינה כי נערך בירור מול גורמי כלא קישון ונמצא כי אין אמת בטענתו זו של העותר.

אני דוחה את טענתו של העותר, הנראית בעיני כבלתי הגיונית. בבתי הכלא השונים עומדים לרשות האסירים מחשבים ספורים, לעיתים מחשב אחד המשמש את כל אסירי האגף ומטבע הדברים הגישה למחשב הינה מוגבלת ויש צורך לחלק את "המשאב" באופן שווה בין האסירים.

דווקא בכלא קישון המוגדר כבית מעצר מחוזי, בו מוחזקים רוב העצורים שמשפטם תלוי ועומד, זקוקים אסירים רבים יותר לגישה למחשב על מנת להתכונן למשפטם. לא נראה בעיני ולא סביר, שתתאפשר לעותר גישה בלתי מוגבלת למחשב, שהרי ברור שהדבר יהא על חשבון אסירים אחרים ויפגע בכלל השוויוניות.

תא ללא עישון : ב"כ המשיבה הודיעה קטגורית כי התא בו שוהה העותר הוא תא ללא מעשנים, כך הצהירו כל האסירים השוהים בתא במסגרת ריאיון הקבלה, בטרם שיבוצם לתא מס' 6. בניגוד לדברי ב"כ העותר, לפיהם העותר מסר שמות של אסירים מעשנים, מתברר מבדיקה שעשתה המשיבה, כי העותר טען טענות כלליות בלבד ונמנע מלמסור פרטים של אסירים, שלטענתו מעשנים בתא.

היגיינה אישית : במהלך הדיון מיקד העותר את טענותיו בנושא ההיגיינה האישית, לאור הודעת המשיבה לפיה נעשו פעולות הדברה בתאים וכן מסופקים באופן שוטף כלי ניקוי וחיטוי.

העותר טען רק במהלך הדיון כי מתאפשר לו לרכוש חבילה אחת בלבד של מגבונים לחים, להם הוא זקוק בשל בעיית הטחורים ממנה הוא סובל. ב"כ המשיבה הציעה שהעותר יפנה בבקשה מנהלית מתאימה.

יש להניח ולצפות כי ככל שהעותר יפנה בבקשה מתאימה, יגלו הגורמים הרלוונטיים הבנה לצורך המיוחד של העותר בכמות גדולה יותר של מגבונים ויבואו לקראתו בעניין זה.

רגשות דת : כפי שגם ב"כ העותר ציין, אין לעותר זכות מוקנית לבחור עם מי מהאסירים או סוג האסירים שישהו איתו בתא. מיון האסירים לבתי הכלא השונים, לאגפים השונים ולתאים השונים הינם בליבת שיקול הדעת של הגורם המנהלי שאמור לשיקול מגוון שיקולים פרטניים וכלליים לצורך מיון האסירים ואין מקום להתערב בכך.

יחד עם זאת, ראוי שגם הגורם המנהלי ישקול, במסגרת שיקוליו, גם שיקול של "שכל ישר" והתחשבות, במסגרת המגבלות, וככל הניתן, ברגישויות פרטניות של האסירים, כאלה ואחרות, אם מסיבות בריאותיות, נפשיות, דתיות וכו', ולנסות לתרום את חלקו להפחתת אותה רגישות.

בכפוף להערה זו, נדחית עתירתו של העותר גם בעניין זה.

השהות במעברים : המשיבה ציינה כי כאשר קבועים לעצור/אסיר מס' ימי דיונים רצופים, הנטייה היא להשאיר את העותר בכלא במעבר (במקרה זה כלא קישון, שהוא הכלא "המועדף" על העותר) כדי למנוע בזבז משאבים של הסעות שיש בהם משום טרדה גם לשב"ס וגם לאסיר וכך יעשה גם בעניינו של העותר. הודעה זו של המשיב יש בה משום מענה לדרישת העותר.

באשר לטענותיו בעניין שהות עם עצורים/אסירים כשהוא נמצא במעבר, המדובר באילוץ שאין אפשרות מעשית ליתן לו פתרון, לא הרי תא מעצר בכלא אליו ממיון אסיר כהרי מעבר. שם לוח הזמנים והאילוצים השונים אינם מאפשרים בפועל החזקתו במעבר באופן סטרילי.

סוף דבר, העתירה נדחית, בכפוף להערות דלעיל.

ניתן היום, כ"ג אייר תשע"ט, 28 מאי 2019, בהעדר הצדדים.